

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : डिसेंबर - २०२४

सत्र ३ रे

विषय : समकालीन सामाजिक समस्या आणि प्रश्न (25 CP 3.3)

दिनांक : १९/१२/२०२४	गुण: ६०	वेळ: दु. २.०० ते दु. ४.३०
सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.		
प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. (१०)		
१. देशातील विविध राज्ये आणि प्रदेशांमधील लोकांच्या एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी होणाऱ्या हालचालींना -- ----- असे म्हणतात.		
अ) एकूण स्थलांतर ब) अंतर्गत स्थलांतर क) निव्वळ स्थलांतर ड) बाह्य स्थलांतर		
२. ----- स्थलांतर हा एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी स्थलांतराचा प्रकार आहे.		
अ) तात्पुरते ब) कायम क) तात्पुरते आणि कायम ड) वरीलपैकी काहीही नाही		
३. जेव्हा एखादा माणूस सामाजिकदृष्ट्या एकटा पडतो किंवा त्याला समाजात स्थान नाही असे वाटते तेव्हा तो स्वतःचा नाश करतो अशा प्रकारच्या आत्महत्येला ----- असे म्हणतात.		
अ) जीवघेणी आत्महत्या ब) अनोमिक क) परोपकारी आत्महत्या ड) अहंकारी आत्महत्या		
४. ----- हा संघटित गुन्हा आहे जो मानवी प्रतिष्ठेचे आणि अधिकारांचे उल्लंघन करतो.		
अ) मद्यपान ब) स्थलांतर क) तस्करी ड) वरीलपैकी नाही		
५. ----- हे सामान्यतः वापरली जाणारी उत्तेजक द्रव्ये आहेत.		
अ) कोकेन ब) ऍम्फेटामाइन क) अ आणि ब दोन्ही ड) वरीलपैकी काहीही नाही		
६. ----- हा ग्रामीण भागातील बेरोजगारीचा प्रकार आहे.		
अ) स्ट्रक्चरल ब) घर्षण क) क्रॉनिक ड) हंगामी		
७. जेव्हा बेरोजगारी हे एखाद्या देशाचे दीर्घकालीन वैशिष्ट्य असते तेव्हा त्याला ----- असे म्हणतात.		
अ) क्रॉनिक ब) चक्रीय क) घर्षण ड) संरचनात्मक		
८. सर्व सामाजिक समस्या ही अशी परिस्थिती आहे ज्याचे समाजावर ----- प्रकारचे परिणाम होतात.		
अ) हानिकारक ब) सकारात्मक क) हानिकारक आणि सकारात्मक ड) वरीलपैकी नाही		
९. देशात येणाऱ्या लोकांची एकूण संख्या आणि वास्तव्यासाठी देशाबाहेर जाणाऱ्या लोकांची एकूण संख्याला ---- ----- असे म्हणतात.		
अ) निव्वळ स्थलांतर ब) अंतर्गत स्थलांतर क) एकूण स्थलांतर ड) बाह्य स्थलांतर		
१०. जेव्हा परकीय सहभागाशिवाय दहशतवादी गटाच्या कारवाया आपल्या सरकारला उद्देशून केल्या जातात तेव्हा त्याला ----- असे म्हणतात.		
अ) राष्ट्रीय दहशतवाद ब) आंतरराष्ट्रीय क) दोन्ही अ आणि ब ड) वरीलपैकी काहीही नाही		
दहशतवाद		
प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)		
१) मादक पदार्थांचे व्यसन म्हणजे काय? मादक पदार्थांच्या व्यसनाची कारणे स्पष्ट करा.		
२) गरिबीचे विविध प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा		
३) आत्महत्येसाठी कोणते विविध सामाजिक घटक कारणीभूत आहेत याचे तपशीलवार वर्णन करा.		
४) तस्करीला बळी पडलेल्यांना पुरवल्या जाणाऱ्या उपायांची थोडक्यात चर्चा करा.		
प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (१५)		
१) स्थलांतर म्हणजे काय? स्थलांतराचे प्रकार आणि कारणे थोडक्यात सांगा.		
२) वेगवेगळ्या संदर्भात मद्यपानाचा प्रभाव स्पष्ट करा.		
३) गरिबीच्या विविध प्रकारांची थोडक्यात चर्चा करा.		

प्र.४. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) सामाजिक समस्यांचे स्वरूप.
- २) तस्करीचा परिणाम
- ३) शहरी बेरोजगारीचे प्रकार
- ४) स्थलांतर रोखण्यासाठी सामाजिक कार्यकर्त्यांची भूमिका
- ५) सामाजिक विघटन

Sub : Contemporary Social Problems and Concerns (25 CP 3.3)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative

(10)

1. The movement of people in different states and regions within a country from one place to another is termed as-----.
a) Gross migration b) Internal migration c) Net migration d) External migration
2. Migration is ----- type of movement from one place to another place.
a) Temporary b) Permanent c) Temporary & permanent d) None of the above
3. When a man become socially isolated or feels that he has no place in the society he destroy himself that type of suicide is termed as -----
a) Fatalistic suicide b) Anomic suicide c) Altruistic Suicide d) Egoistic Suicide
4. ----- is organized crime which violates all tenets of human dignity and rights.
a) Alcoholism b) Migration c) Trafficking d) Non of the above
5. Commonly used stimulants are -----.
a) Cocaine b) Amphetamine c) Both A & B d) None of the above
6. ----- is the type of rural unemployment
a) Structural b) Frictional c) Chronic d) Seasonal
7. When unemployment tends to be a long-term feature of a country, it is called as -----
a) Chronic b) Cyclic c) Frictional d) Structural
8. All social problems are situation that have ----- type of consequences on the society.
a) Harmful b) Positive c) Harmful & Positive d) Non of the above
9. The total number of people coming in the country and total number of people going out of country for residing is called as-----
a) Net migration b) Internal migration c) Gross migration d) External migration
10. When terrorist group activities are directed at element to our government without foreign involvement is termed as -----
a) National terrorism b) International terrorism c) Both a & b d) None of the above

Q.2 Answer in brief (Any two)

(20)

- 1) What do you mean by drug addiction? Illustrate causes of drug addiction.
- 2) Elucidate in brief various types of poverty.
- 3) Describe in detail which different social factors are responsible for suicide.
- 4) Discuss in brief types of remedies to be provided to victims of trafficking.

Q.3 Answer any one of the following. (Any one)

(15)

- 1) What do you mean by migration? Explain in detail types & causes of migration.
- 2) Elucidate effect of alcoholism in different context.
- 3) Discuss in brief different forms of poverty.

Q.4 Short notes (any three)

(15)

- 1) Nature of social problems
- 2) Impact of trafficking
- 3) Types of urban unemployment
- 4) Role of social worker in preventing migration
- 5) Social disorganization.